

EURÓPSKY PARLAMENT

2009 - 2014

Výbor pre vnútorný trh a ochranu spotrebiteľa

2011/2013(INI)

22.3.2011

STANOVISKO

Výboru pre vnútorný trh a ochranu spotrebiteľa

pre Výbor pre právne veci

k možnostiam politík s cieľom dosiahnuť pokrok v oblasti európskeho
zmluvného práva pre spotrebiteľov a podniky
(2011/2013(INI))

Spravodajca výboru požiadaneho o stanovisko: Hans-Peter Mayer

(*) Postup pridružených výborov – článok 50 rokovacieho poriadku

PA_NonLeg

NÁVRHY

Výbor pre vnútorný trh a ochranu spotrebiteľa vyzýva Výbor pre právne veci, aby ako gestorský výbor zaradil do návrhu uznesenia, ktorý prijme, tieto návrhy:

- A. keďže je potrebná hlbšia analýza, aby sme pochopili, prečo je vnútorný trh stále roztrieštený, a aké by bolo najlepšie riešenie týchto problémov vrátane toho, ako zabezpečiť vykonávanie existujúcich právnych predpisov,
- B. keďže medzi najviditeľnejšie prekážky, ktorým spotrebiteľia a MSP čelia v súvislosti s jednotným trhom, patria komplikovanosť zmluvných vzťahov, nespravodlivé podmienky zmlúv, neprimerané a nedostatočné informácie a neúčinný a časovo náročný postup,
- C. keďže zo spoločného európskeho zmluvného práva by mali prospech spotrebiteľia a predovšetkým by prispelo k zvýšeniu objemu cezhraničného obchodu v rámci vnútorného trhu a k zlepšeniu prístupu k nemu,
- D. keďže Komisia vo svojej zelenej knihe¹ predstavila početné možnosti podoby nástroja európskeho zmluvného práva, ktoré by mohli pomôcť pri rozvoji podnikania a posilňovaní dôvery občanov v jednotný trh,
- E. keďže rokovania o smernici o právach spotrebiteľov² preukázali, aké je zložité harmonizovať spotrebiteľské právo uplatňované na zmluvy bez toho, aby sa oslabilo spoločné úsilie o dosiahnutie vysokej úrovne ochrany spotrebiteľa v Európe, a ako to obmedzuje tento proces,
- F. keďže akýkoľvek konečný výsledok v oblasti európskeho zmluvného práva musí byť realistický, uskutočniteľný, primeraný a dôkladne premyslený pred tým, ako ho v prípade potreby zmenia a doplnia a formálne schvália európski spoluzákonodarcovia,
 - 1. víta otvorenú diskusiu o zelenej knihe a naliehavo žiada príslušné oddelenia Komisie, aby uskutočnili dôkladnú analýzu výsledku tejto konzultácie; vyzýva Komisiu, aby zabezpečila dôkladné posúdenie vplyvu všetkých navrhovaných možností, najmä so zohľadnením vyhodnotenia skutočných potrieb hospodárskych subjektov, vzniknutých nákladov a pridanej hodnoty každej alternatívy;
 - 2. naliehavo žiada Komisiu, aby uskutočnila dôkladné posúdenie vplyvu možnosti, ktorá sa bude zdať najvhodnejšia; zdôrazňuje, že toto posúdenie vplyvu by malo okrem iného zahŕňať stanovenie najvhodnejšieho právneho základu, sociálne a hospodárske dôsledky, súlad s jestvujúcim právom EÚ, medzinárodným a súkromným právom, možné systémy arbitráže v prípade sporov medzi spotrebiteľmi a podnikmi o výber a uplatňovanie voliteľného nástroja a úroveň pridanej hodnoty takéhoto voliteľného nástroja pre spotrebiteľov a podniky; domnieva sa, že takéto posúdenie vplyvu by sa malo uskutočniť a problémy by sa mali vyriešiť pred začatím práce na zvolenej politickej možnosti;

¹ KOM(2010)0348 v konečnom znení.

² KOM(2010)0614.

3. poukazuje na hospodársky význam MSP a podnikov zaoberajúcich sa remeselnou výrobou pre európske hospodárstvo; preto trvá na tom, že je potrebné zabezpečiť, aby sa riadne vykonávala zásada „najskôr myslieť na malých“, ktorá sa presadzuje v iniciatíve Small Business Act, a aby sa považovala za prioritu v diskusii o iniciatívach EÚ týkajúcich sa zmluvného práva;
4. zastáva názor, že rozvoj kombinácie voliteľného európskeho zmluvného práva a „súboru nástrojov“ by mohol významne prispieť k lepšiemu fungovaniu vnútorného trhu a že za jeho právnu formu a rozsah pôsobnosti by mali v konečnom dôsledku zodpovedať Parlament a Rada; zdôrazňuje, že uplatňovanie voliteľného európskeho zmluvného práva by sa malo zamerať na pokrytie kúpnych zmlúv a elektronického obchodu a súbor nástrojov by mal fungovať so všeobecnými definíciami, aby sa uľahčila úprava iných druhov zmlúv; pripomína, že existujú mnohé ďalšie praktické prekážky cezhraničného obchodu vrátane jazyka, dodacích nákladov, spotrebiteľských preferencií a kultúry, ktoré sa nedajú vyriešiť zmluvným právom;
5. nalieha, aby Komisia, aby v spolupráci s členskými štátmi uskutočnila testovanie kvality a kontroly s cieľom zistiť, či sa navrhované nástroje európskeho zmluvného práva ľahko používajú, plne integrujú potreby občanov, zabezpečujú pridanú hodnotu pre spotrebiteľov a podniky, posilňujú jednotný trh a uľahčujú cezhraničný obchod;
6. vyzýva Komisiu, aby v súvislosti s iniciatívou európskeho zmluvného práva preskúmala niektoré ťažkosti, s ktorými sa spotrebiteľia a podniky stretávajú v cezhraničnom obchode, najmä tie, ktoré sa týkajú investícií, platieb, dodania, jazykových bariér, náhrady škôd a rozdielov v právnych, administratívnych a kultúrnych tradíciách;
7. zastáva názor, že ak sa zriadi voliteľný právny nástroj zmluvného práva na úrovni EÚ, mal by predstavovať doplnkový, alternatívny, samostatný systém pre cezhraničné zmluvy, ktorý by si spotrebiteľia a podniky mohli zvoliť namiesto uplatniteľných vnútroštátnych právnych predpisov; domnieva sa, že členským štátom by sa mohla poskytnúť možnosť uplatňovať tento systém aj na zmluvy uzatvorené podľa ich vnútroštátneho práva;
8. zastáva názor, že spoločné európske zmluvné právo by mohlo zlepšiť fungovanie vnútorného trhu bez toho, aby zasahovalo do vnútroštátnych systémov zmluvného práva jednotlivých členských štátov;
9. domnieva sa, že je potrebné ďalej posúdiť, či by články 114 a 169 alebo 352 Zmluvy o fungovaní Európskej únie predstavovali vhodný právny základ pre nástroj upravujúci zmluvy medzi podnikmi a zmluvy medzi podnikmi a spotrebiteľmi;
10. konštatuje, že ustanovenia zmluvného práva, ktorými sa riadia zmluvy medzi podnikmi a zmluvy medzi podnikmi a spotrebiteľmi, by sa mali formulovať odlišne, a to z úcty k spoločným tradíciám vnútroštátnych právnych systémov a s cieľom klásť osobitný dôraz na ochranu slabšej zmluvnej strany, teda spotrebiteľov;
11. pripomína, že pokiaľ ide o európske zmluvné právo, existuje ešte veľa otázok, ktoré je nutné zodpovedať, a mnoho problémov, na ktoré je potrebné nájsť riešenie; vyzýva Komisiu, aby zohľadnila judikatúru, medzinárodné dohovory o predaji tovaru, ako napríklad Dohovor Organizácie Spojených národov o zmluvách o medzinárodnej kúpe

tovaru (CISG) a vplyv smernice o právach spotrebiteľov; zdôrazňuje význam zladenia zmluvného práva v rámci EÚ pri zohľadnení príslušných vnútroštátnych predpisov, ktorými sa zabezpečuje vysoká miera ochrany v zmluvách medzi podnikmi a spotrebiteľmi;

12. zdôrazňuje, že je obzvlášť dôležité uľahčiť elektronický obchod v EÚ, ktorý je nedostatočne rozvinutý, a považuje za nutné posúdiť, či by rozdiely medzi vnútroštátnymi systémami zmluvného práva mohli predstavovať prekážku pre rozvoj tohto sektora, ktorý podniky a spotrebiteľia opodstatnene vnímajú ako potenciálnu hnaciu silu budúceho rastu;
13. poukazuje na to, že základné prvky spotrebiteľského práva platné pre zmluvy sú už obsiahnuté v rozličných európskych právnych predpisoch a že dôležité časti spotrebiteľského acquis budú pravdepodobne zhrnuté v smernici o právach spotrebiteľov; upozorňuje na to, že spomenutá smernica by poskytla jednotnú právnu úpravu, ktorá by bola pre spotrebiteľov a podnikov ľahko rozpoznateľná; preto zdôrazňuje, že je dôležité počkať na výsledok rokovaní o smernici o právach spotrebiteľov, než sa predloží nejaké odporúčanie;
14. zdôrazňuje, že v oblasti zmluvného práva vzťahujúceho sa na poisťné zmluvy sa už uskutočnili predbežné práce so Zásadami európskeho poisťného zmluvného práva (PEICL), ktoré by sa mali začleniť do súboru európskeho zmluvného práva a ktoré by sa mali zrevidovať a ďalej rozpracovať;
15. ďalej je presvedčený, že s ohľadom na osobitnú povahu rôznych zmlúv, najmä zmlúv medzi podnikmi a zmlúv medzi podnikmi a spotrebiteľmi, hlavných vnútroštátnych a medzinárodných zásad zmluvného práva a základnej zásady vysokej miery ochrany spotrebiteľa, sa existujúce postupy v odvetví a zásada zmluvnej slobody v súvislosti so zmluvami medzi podnikmi musia zachovať;
16. je presvedčený, že každá iniciatíva v oblasti európskeho zmluvného práva by mala byť vyvážená, jednoduchá, jasná, transparentná a užívateľsky ústretová a nemala by obsahovať nejasné právne pojmy, aby jej rozumeli najmä európski spotrebiteľia, hoci by sa mali riadne zohľadniť možné záujmy oboch (alebo všetkých) partnerov danej zmluvy;
17. poukazuje na to, že pre spotrebiteľov by to predstavovalo ďalšie zaťaženie a že na to, aby urobili informované rozhodnutie, by bola potrebná znalosť dvoch súborov zmluvného práva; pokiaľ by neboli jednoduchým spôsobom vysvetlené výhody a nevýhody oboch uvedených možností, spotrebiteľia by nemohli urobiť zmysluplné rozhodnutie;
18. trvá na tom, že spotrebiteľom sa neposkytujú potrebné informácie o dostupnosti a presadzovaní ich zmluvných práv, najmä v cezhraničnom obchode; vyzýva Komisiu, aby vytvorila ľahko prístupný a užívateľsky ústretový mechanizmus na poskytovanie informácií, ktorý jasne vysvetlí, ako funguje zmluvné právo medzi členskými štátmi, a predovšetkým, aké výhody môže ponúknuť občanom, spotrebiteľom a MSP;
19. zastáva názor, že každá iniciatíva týkajúca sa európskeho zmluvného práva musí v oblasti zmlúv medzi podnikmi a spotrebiteľmi poskytovať veľmi vysokú mieru ochrany spotrebiteľa a v prípade, že členské štáty zaručujú ešte vyššiu ochranu, prístup k tejto ochrane by sa spotrebiteľom nemal zamedziť;

20. zdôrazňuje, že hoci konečným preverením účinnosti každého finálneho nástroja je samotný vnútorný trh, musí sa vopred preukázať, že iniciatíva je pre spotrebiteľov pridanou hodnotou a nebude komplikovať cezhraničné transakcie ani spotrebiteľom, ani podnikom; kladie dôraz na to, že je nevyhnutné stanoviť pravidlá o poskytovaní adekvátnych informácií o existencii a fungovaní tohto nástroja pre všetky prípadné zainteresované a zúčastnené strany (vrátane vnútroštátnych súdov).

VÝSLEDOK ZÁVEREČNÉHO HLASOVANIA VO VÝBORE

Dátum prijatia	22.3.2011
Výsledok záverečného hlasovania	+ : 20 - : 3 0 : 13
Poslanci prítomní na záverečnom hlasovaní	Pablo Arias Echeverría, Adam Bielan, Cristian Silviu Buşoi, Lara Comi, Anna Maria Corazza Bildt, António Fernando Correia De Campos, Jürgen Creutzmann, Christian Engström, Evelyne Gebhardt, Iliana Ivanova, Philippe Juvin, Sandra Kalniete, Eija-Riitta Korhola, Edvard Kožušník, Kurt Lechner, Toine Manders, Gianni Pittella, Mitro Repo, Zuzana Roithová, Heide Rühle, Matteo Salvini, Christel Schaldemose, Andreas Schwab, Catherine Stihler, Kyriacos Triantaphyllides, Bernadette Vergnaud, Barbara Weiler
Náhradníci prítomní na záverečnom hlasovaní	Damien Abad, Cornelis de Jong, Ashley Fox, Constance Le Grip, Pier Antonio Panzeri, Antonyia Parvanova, Sylvana Rapti, Amalia Sartori
Náhradníci (čl. 187 ods. 2) prítomní na záverečnom hlasovaní	Michael Gahler